

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МАРКЕТИНГУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Радою факультету
Протокол № від „ „ _____
Головою Ради

Черніченко Г.О.

**Робоча програма
навчальної дисципліни „Управління системами переробки, зберігання
та доставки продукції”
для спеціальності 6.050100 „Маркетинг”**

Донецьк 2008

Укладач: Гриценко С.І. доцент кафедри маркетингу

Рецензенти: к.е.н., проф. Бєлявцев М.І., к.е.н., доц.Омельченко В.Я.

Робоча програма ухвалена на засіданні кафедри маркетингу,

протокол №_1_____від 29.08._____2008року.

Зав. кафедрою _____ Бєлявцев М.І.

Робоча програма ухвалена на засіданні навчально-методичної комісії

економічного факультету, протокол №_____від
„_____” _____2008року.

Голова навчально-методичної комісії
к.е.н., доц.

Орехова Т.В.

ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

1.	Вступ	4
2.	Навчальна програма модулю. Література	5
3.	Модульне планування	12
4.	Плани семінарських, практичних, лабораторних занять	21
5.	Організація самостійної роботи	27
6.	Організація поточного, модульного, підсумкового контролю знань	52

1.ВСТУП

1.1 Опис

Навчальний модуль „Управління системами переробки, зберігання та доставки продукції” складається з 21 змістовного модуля, які поділені на три залікових модуля:

Заліковий модуль 1 „Управління транспортно-складськими системами” містить: методологічні основи управління системами переробки, зберігання та доставки продукції; проблеми їх розвитку та організаційно-структурні форми приватизації й функціонування; функції, структуру управління; методи, стилі й соціально-психологічні аспекти управління. В другому модулі „Системи переробки та зберігання продукції” показано значення складського і тарного господарств; надані відомості щодо різних видів обладнання для зберігання й переробки продукції, організації технологічного процесу складських робіт та праці робітників складів; особливу увагу приділено економічному аналізу в управлінні складським господарством. В третьому модулі „Системи доставки вантажів” висвітлено роль транспорту в розвитку економіки України; дано транспортну характеристику вантажів і вантажних перевезень; наведено організацію перевезень різними видами транспорту і транспортно-експлуатаційного обслуговування.

1.2 Рівень

Робоча програма модулю „Управління системами переробки, зберігання та доставки продукції” призначена для підготовки студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за напрямом «Економіка і підприємництво» (спеціальність 6.050100 «Маркетинг»).

Рівень дисципліни визначається через:

- а) попередні умови: попередні знання з дисциплін „Маркетинг”, „Товарознавство”;
- б) мета дисципліни: надання систематизованих знань з теорії і практики переробки, зберігання та доставки продукції.

Результати навчання:

При успішному завершенні модуля, студенти демонструють:

- а) знання теорії управління транспортно-складськими підприємствами;
- б) набуті навички самостійного аналізу й оцінювання рівня здійснення технологічних операцій по складській вантажопереробці та доставлянню продукції споживачам різними видами транспорту;
- в) набуті навички поліпшення техніко-економічних показників транспортно-складських підприємств.

1.3 Вибіркова дисципліна

1.4 Викладацький склад: Лектор: Гриценко С.І. доцент, к.е.н.

Асистенти: Таранич А.В., Святелик Н.П., Свиридко С.В.

1.5 Методика викладання, форми та методи навчання

Методика викладання – методика проблемного навчання, модульно-рейтингова система навчання.

Форми навчання: лекції, лабораторні заняття.

Методи навчання: мозкові атаки, рольові ігри.

1.6 Мова: українська, російська.

2. Навчальна програма курсу. Література.

Заліковий модуль 1

Управління транспортно-складськими системами

Змістовний модуль 1. Методологічні основи управління системами переробки, зберігання та доставки продукції

Транспортно-складське господарство як соціально-технічна система. Зміст процесу управління транспортно-складським господарством. Об'єкт, предмет, метод і завдання дисципліни. Принципи управління транспортно-складським господарством.

Змістовний модуль 2. Проблеми розвитку і організаційно-структурні форми приватизації та функціонування транспортно-складських господарств.

Основні проблеми розвитку транспортно-складського господарства. Роздержавлення і приватизація як основа формування ринкових відносин в транспортно-складському господарстві. Організаційно-структурні форми приватизації і функціонування транспортно-складських господарств.

Змістовний модуль 3. Функції і структура управління транспортно-складським господарством.

Характеристика функцій управління транспортно-складським господарством. Види і властивості ефективного контролю на транспортно-складському об'єкті. Будівництво організаційних структур управління транспортно-складськими підприємствами (вимогання, методи побудови, типи структур управління)

Змістовний модуль 4. Методи, стилі і соціально-психологічні аспекти управління транспортно-складським підприємством.

Система методів управління транспортно-складським господарством. Види стилів управління в транспортно-складських підрозділах. Особливості рівнів розвитку та структура малих груп на транспортно-складських підприємствах. Доцільність обліку основних властивостей особистості робітників складів. Управління конфліктами на транспортно-складських підприємствах.

Заліковий модуль 2

Системи переробки та зберігання продукції

Змістовний модуль 5. Значення транспортно-складського господарства і завдання щодо його розвитку.

Сутність управління розвитком транспортно-складського господарства. Завдання транспортно-складського господарства щодо розвитку сфери обігу та господарської діяльності підприємств. Тенденції екологічно безпечного розвитку транспортно-складських підприємств. Класифікація складів і принципи їх розташування (види складів). Устрій і основи проектування складів. Основні принципи проектування складських споруд. (Основні конструктивні елементи устрою складів і вимоги щодо них. Розрахунок площі складу. Санітарно-технічний устрій складів: опалення, вентиляція, освітлення, водопостачання. Розрахунок протяжності навантажувально-розвантажувальних фронтів). Планувально-компонувальні рішення на складах.

Змістовний модуль 6. Технологічне обладнання для зберігання матеріалів.

Класифікація обладнання щодо зберігання матеріалів і пред'явлені до нього вимоги (включаючи обладнання цехів по переробці і підготовці продукції до виробничого споживання). Стелажне обладнання. (Види стелажного обладнання і вимоги щодо нього. Універсальні і спеціалізовані стелажі; їх застосування. Техніко-експлуатаційна характеристика нерухомих, рухомих, елеваторних, гравітаційних стелажів. Розрахунок ємності (місткості) стелажів і визначення потреб складу в стелажах певного виду). Техніко-економічна доцільність використання піддонів для зберігання сипучих вантажів, рідини і газів. Вимірювальне обладнання (експлуатація і продуктивність вагів).

Змістовний модуль 7. Підйомно-транспортне обладнання транспортно-складських підприємств.

Класифікація обладнання для переміщення вантажів (по принципу дії, видам енергії, напрямленням переміщення вантажів). Устрій і технічна характеристика підйомно-транспортного обладнання (крани, навантажувальники, підйомники, ліфти). Технічні засоби малої механізації. Вантажозахоплюючі устрої для штучних, сипучих вантажів, лісоматеріалів, металобрухту. Розрахунок продуктивності підйомно-транспортного обладнання періодичної і безперервної дії. Шляхи удосконалення використання підйомно-транспортного обладнання.

Змістовний модуль 8. Особливості управління науково-технічним прогресом у транспортно-складському господарстві.

Сутність управління і основні закономірності науково-технічного прогресу (НТП) на сучасному етапі соціально-економічного розвитку. Суперечності НТП в транспортно-складському господарстві та їх розв'язання. Значення комплексної механізації та автоматизації робіт в транспортно-складських підрозділах (пакування і контейнеризація вантажів - основна вимога комплексної механізації і автоматизації транспортно-складських робіт).

Принципи технічної політики роботизації транспортно-складського господарства. Класифікація роботів і маніпуляторів, що використовуються в транспортно-складському господарстві. Перспективи використання робототехніки в транспортно-складському господарстві.

Змістовний модуль 9. Автоматизовані інформаційні системи (AIC) управління транспортно-складськими комплексами.

Сутність, структура та загальні принципи побудови AIC складами. Етапи і процедура розробки AIC складськими процесами.

Інформаційне забезпечення процесу управління транспортно-складськими комплексами.

Автоматизація транспортно-складських процесів в промисловості і на складах розподільчих центрів торгівельних організацій за кордоном.

Змістовний модуль 10. Організація праці на транспортно-складських підприємствах.

Удосконалення форм розподілу і кооперації праці робітників складів. Застосування засобів механізації праці та оргтехніки. Фактори росту продуктивності праці в транспортно-складському господарстві. Класифікація затрат робочого часу транспортно-складських робітників і методи їх вивчення. Нормування і оплата праці робітників транспортно-складського господарства. Організація автоматизованих робочих місць на складах матеріальних ресурсів. Охорона праці і техніка безпеки на транспортно-складських роботах.

Змістовний модуль 11. Організація технологічного процесу складської вантажопереробки.

Основи організації технологічного процесу (основні операції типового технологічного процесу складської вантажопереробки. Типові технологічні карти і схеми, добовий план-графік виробничо-складських робіт).

Організація приймання продукції по кількості та якості. (Відмінності в порядку приймання матеріалів в залежності від пунктів одержання і способів доставки. Інструкції щодо порядку приймання продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного споживання по кількості та якості. Види документів, які супроводжують вантажі. Документальне оформлення приймання продукції).

Організація зберігання продукції. Системи розміщення продукції. Сортове, комплексне розміщення матеріалів, партіоне розміщення по споживачам. Фіксоване і вільне розміщення. План-карти розміщення продукції в зоні зберігання. Техніка зберігання продукції. Укладання продукції в штабелі, стелажі, зберігання на піддонах, в контейнерах. Рухоме зберігання. Поняття про утрати і їх документальне оформлення.

Види послуг, що надаються складами. Організація відпускання і доставки продукції (документальне оформлення відпуску продукції). Облік матеріалів на складах. Значення і завдання обліку матеріальних цінностей на

складах. Контроль за станом запасів. Інвентаризація матеріальних цінностей. Вимогання щодо первинних облікових документів.

Змістовний модуль 12. Економічний аналіз в управлінні транспортно-складським господарством.

Зміст і організація економічного аналізу роботи транспортно-складських підприємств. Метод економічного аналізу на транспортно-складському підприємстві. Техніко-економічні показники роботи складів.

Змістовний модуль 13. Організація складування, зберігання та транспортування окремих видів матеріалів.

Особливості улаштування складів для зберігання окремих видів матеріалів. Умови, техніка зберігання і транспортування окремих видів сировини і матеріалів. Рідинне паливо і мастильні матеріали. Метали і металовироби. Хімічні і гумотехнічні матеріали. Будівельні матеріали. Лісоматеріали. Вугілля, газу. Паперова продукція.

Змістовний модуль 14. Тарне господарство транспортно-складських підприємств.

Класифікація і основні види тари. Стандартизація і уніфікація тари. Значення повторного використання тари.

Змістовний модуль 15. Ефективність розвитку транспортно-складського господарства.

Взаємозв'язок економічної і соціальної ефективності удосконалювання транспортно-складського підприємства. Економічна ефективність капіталовкладень в транспортно-складське підприємство. Комплексний аналіз варіантів механізації транспортно-складських операцій.

Заліковий модуль 3 Системи доставки вантажів

Змістовний модуль 16. Роль транспорту в розвитку економіки України.

Основні поняття щодо транспорту. Характерні особливості внутрішньовиробничого транспорту і транспорту, що обслуговує сферу обігу. Правові, економічні, організаційні і соціальні основи діяльності транспорту. Розвиток і удосконалення транспортної системи України.

Змістовний модуль 17. Матеріально-технічна база (МТБ) різних видів транспорту.

Основні елементи МТБ залізничного транспорту. Автомобільні шляхи і рухомий состав автомобільного транспорту. Морські і річкові судна, класифікація портів, суднобудування України. Загальні відомості щодо МТБ повітряного транспорту

Змістовний модуль 18. Транспортна характеристика вантажів і вантажних перевезень.

Класифікація і характеристика вантажів. Види перевезень. Нераціональні перевезення вантажів і шляхи їх усунення. Упакування і маркірування вантажів. Показники, що характеризують вантажні перевезення. Контейнерні і пакетні перевезення вантажів.

Змістовний модуль 19. Організація перевезень вантажів по залізниці.

Організаційна структура управління залізничним транспортом. Операції перевізного процесу та їх документальне оформлення. Порядок планування вантажних перевезень на залізничному транспорті. Актово-претензійна робота на залізницях. Показники, що характеризують експлуатаційну роботу залізниць щодо виконання вантажних перевезень.

Змістовний модуль 20. Організація перевезень вантажів автомобільним транспортом.

Види і якість автомобільних перевезень вантажів. Проблеми організації децентралізованих перевезень вантажів. Методи організації централізованих перевезень. Транспортна документація.

Змістовний модуль 21. Організація транспортно-експлуатаційного обслуговування, тарифи, експортно-імпортні перевезення вантажів.

Транспортно-експедиційне обслуговування споживачів. Вантажні тарифи і платежі на транспорті. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних зв'язків.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бажин И.И. Логистика: Компакт-учебник. - Харьков: Консум, 2003. – 240 с.
2. Борщ Н. Складський облік. – Х.: Фактор, 2001. – 112 с.
3. Вирабов С.А. Складское и тарное хозяйство: Учеб. пособие. – К.: Выща шк. Головное изд-во, 1989. - 304 с.
4. Волгин В.В. Кладовщик: Устройство складов. Складские операции. Управление складом. Нормативные документы. – М.: Ось-89, 2003. – 320 с.
5. Волгин В.В. Склад: организация, управление, логистика. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2005. – 736 с.
6. Гаджинский А.М. Логистика: Учебник. – М.: Издательско-книготорговый центр «Маркетинг», 2002. - 408 с.
7. Григорьев М.Н., Долгов А.П., Уваров С.А. Управление запасами в логистике: методы, модели, информационные технологии: Учебное пособие. СПб.: Изд. дом «Бизнес-пресса», 2006. 368 с.

8. Гриценко С.И. Курс лекций по дисциплине “Управление системами переработки, хранения и доставки продукции”. – Часть 1: Четыре составляющих управления транспортно-складским предприятием. – Донецк: ДонГУ, 1998. – 60 с.

9. Гриценко С.И. Проблемно-ориентированная методика стратегического управления транспортно-складскими предприятиями // Проблемы економічної інтеграції України в Європейський союз: Європейські студії. Вісник Тернопільської академії народного господарства. №15. – 2000. – С. 50-56.

10. Гриценко С.И. Становление и развитие глобальной логистической инфраструктуры // Вісник Тернопільської академії народного господарства. №8-1. –2002. – С. 127-130.

11. Гриценко С.И. Методы, стили управления, уровня развития малых групп на транспортно-складских предприятиях // Сб. науч. тр. - Т. 4, ч. II / НАН Украины. Ин-т экономики пром-сти; - Донецк, 2003. – С. 187-193.

12. Гриценко С.И. Организационно-структурное построение и целесообразность учета основных свойств личности работников транспортно-складских предприятий // Економіка: проблеми теорії та практики. Зб. наук. праць. Випуск 174: В.2 т. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2003. Том II. –С. 301-310.

13. Демичев Г.М. Складское и тарное хозяйство: учебник. – М.: Высш. шк., 1990. – 192 с.

14. Жидецкий В.Ц., Джигирей В.С., Мельников А.В. Основы охраны труда. Учебник. – Львов: Афиша. 2000- 351 с.

15. Жуковський Е.Й., Чабаров В.О. Комплексна механізація та автоматизація складського господарства. - К.: Техніка, 1993. – 120 с.

16. Зеваков А.М. Логистика материальных запасов и финансовых активов. – СПб.: Питер, 2005. – 352 с.

17. Заднипенко Н.М., Костенко Е.М., Кулева Л.И. Погрузочно-разгрузочные работы. Настольная книга стропальщика-такелажника. – Киев: Основа. 2000. – 216 с.

18. Кавторєва Я., Піроженко О., Бойцова М. Все про облік та організацію ЗЕД. – Х.: Фактор, 2006. – 328 с.

19. Козлюк Н.В., Угримова С.Н. Складской учет и аудит. – М.: ИКЦ «МарТ», 2004. – 400 с.

20. Леншин И.И. Основы логистики: Учебное пособие. М.: Машиностроение, 2002. – 464 с.

21. Маликов О.Б., Малкович А.Р. Склады промышленных предприятий: Справочник.- Л.: Машиностроение. 1989. – 672 с.

22. Маликов О.Б. Склады и грузовые терминалы: Справочник. СПб.: Издательский дом «Бизнес-пресса», 2005. – 560 с.

23. Мірошніченко Л., Саприкін Г. Автомобільні перевезення: організація та облік. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Х.: Фактор, 2004. – 520 с.

24. Миротин Л.Б., Ташбаев Ы.Э. Логистика для предпринимателя: основные понятия, положения и процедуры: Учебное пособие. – М.: ИНФРА-М, 2002.–252с.
25. Неруш Ю.М. Логистика: Учебник. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 495 с.
26. Николайчук В.Е. Транспортно-складская логистика: Учебное пособие. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2006. – 452 с.
27. Пашков А.К., Полярин Ю.Н. Складское хозяйство и складские работы. – М.: ИКЦ «Академкнига», 2003. – 366 с.
28. Практикум по логистике: Учеб. пособие / Под. ред. Б.А. Аникина, - М.: ИНФРА-М, 2001. – 280 с.
29. Савин В.И. Перевозки грузов автомобильным транспортом: Справочное пособие. – М.: Издательство «Дело и Сервис», 2004. – 544 с.
30. Сергеев В.И. Логистика в бизнесе: Учебник. - М.: ИНФРА-М, 2001.–608с.
31. Сивохина Н.П., Родинов В.Б., Горбунов Н.М. Логистика: Учеб. пособие. – М.: ООО «Изд-во АСТ», ЗАО «РИК Русанова», 2000. – 224 с.
32. Сировец Т.В. Склад. Сборник нормативных документов. – Х.: Конус, 2003. – 160 с.
33. Таран С.А. Как организовать склад: Практические рекомендации профессионала. – М.: Издательство «Альфа-Пресс». 2006. – 160 с.
34. Транспортная логистика: Учебник для транспортных вузов. / Под общей редакцией Л.Б. Миротина. – М.: Издательство «Экзамен», 2003. – 512 с.
35. Транспортне право України: навч. посіб. / Демський Е.Ф. і інш. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 416 с.
36. Троицкая Н.А., Чубуков А.Б. Единая транспортная система: Учебник.- М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 240 с.
37. Чумаченко Ю.М., Чумаченко Г.В., Ефима А.В. Эксплуатация автомобилей и охрана труда на автотранспорте: Учебник. – Ростов н/Д: «Феникс», 2001. – 384с.
38. Шрамов А.А. Пособие приемосдатчику груза. – М.: Транспорт, 1991. – 176с.

3. МОДУЛЬНЕ ПЛАНУВАННЯ

Розподіл навчального часу за заліковими модулями, змістовними модулями, різновидами занять та формами контролю

Назва змістовного модулю	Короткий зміст змістовного модулю	Різновид (лекція, лабораторні, практичні заняття, СРС та ІРС)	Кількість годин	Форми контролю
1	2	3	4	5
Заліковий модуль 1. Системи переробки та зберігання продукції				
1. Методологічні основи управління системами переробки, зберігання та доставки продукції	Транспортно-складське господарство як соціально-технічна система. Зміст процесу управління транспортно-складським господарством. Об'єкт, предмет, метод і завдання дисципліни. Принципи управління транспортно-складським господарством.	лекція	0,5	
		Лабораторні заняття	-	
		СРС	0,5	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань
2. Проблеми розвитку і організаційно-структурні форми приватизації та функціонування транспортно-складських господарств.	Основні проблеми розвитку транспортно-складського господарства. Роздержавлення і приватизація як основа формування ринкових відносин в транспортно-складському господарстві. Організаційно-структурні форми приватизації і функціонування транспортно-складських господарств.	лекція	0,5	
		Лабораторні заняття	-	
		СРС	0,5	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань
3. Функції і структура управління транспортно-складським господарством.	Характеристика функцій управління транспортно-складським господарством. Види і властивості ефективного контролю на транспортно-складському об'єкті. Будівання організаційних структур управління транспортно-складськими підприємствами (вимогання, методи побудови, типи структур управління)	лекція	0,5	
		Лабораторні заняття	-	
		СРС	0,5	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань

4. Методи, стилі і соціально-психологічні аспекти управління транспортно-складським підприємством.	Система методів управління транспортно-складським господарством. Види стилів управління в транспортно-складських підрозділах. Особливості рівнів розвитку та структура малих груп на транспортно-складських підприємствах. Доцільність обліку основних властивостей особистості робітників складів. Управління конфліктами на транспортно-складських підприємствах.	лекція	0,5	
		Лабораторні заняття	-	
		СРС	0,5	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
Заліковий модуль 2. Системи переробки та зберігання продукції				
5. Значення транспортно-складського господарства і завдання щодо його розвитку.	Сутність управління розвитком транспортно-складського господарства. Завдання транспортно-складського господарства щодо розвитку сфери обігу та господарської діяльності підприємств. Тенденції екологічно безпечного розвитку транспортно-складських підприємств. Класифікація складів і принципи їх розташування (види складів). Устрій і основи проектування складів. Основні принципи проектування складських споруд. (Основні конструктивні елементи устрою складів і вимоги щодо них. Розрахунок площі складу. Санітарно-технічний устрій складів: опалення, вентиляція, освітлення, водопостачання. Розрахунок протяжності навантажувально-розвантажувальних фронтів). Планувально-компонувальні рішення на складах.	лекція	0,5	
		Лабораторні заняття	-	
		СРС	1	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань
6. Технологічне обладнання для зберігання матеріалів.	Класифікація обладнання щодо зберігання матеріалів і пред'явлені до нього вимоги (включаючи обладнання цехів по переробці і підготовці продукції до виробничого споживання). Стелажне обладнання. (Види стелажного обладнання і вимоги щодо нього. Універсальні і спеціалізовані стелажі; їх застосування. Техніко-експлуатаційна характеристика нерухомих, рухомих, елеваторних, гравітаційних стелажів. Розрахунок ємності (місткості) стелажів і визначення потреб складу в стелажах певного виду). Техніко-економічна доцільність використання піддонів для зберігання сипучих вантажів, рідини і газів.	лекція	1	
		Лабораторні заняття	-	
		СРС	1	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань

	Вимірювальне обладнання (експлуатація і продуктивність вагів).			
7.Підйомно транспортне обладнання транспортно-складських підприємств.	Класифікація обладнання для переміщення вантажів (по принципу дії, видам енергії, напрямленням переміщення вантажів). Устрій і технічна характеристика підйомно-транспортного обладнання (крани, навантажувальники, підйомники, ліфти). Технічні засоби малої механізації. Вантажозахоплюючі пристрої для штучних, сипучих вантажів, лісоматеріалів, металобрухту. Розрахунок продуктивності підйомно-транспортного обладнання періодичної і безперервної дії. Шляхи удосконалення використання підйомно-транспортного обладнання.	лекція	1	
		Лабораторні заняття	-	
		СРС	1	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань
8.Особливості управління науково-технічним прогресом у транспортно-складському господарстві.	Сутність управління і основні закономірності науково-технічного прогресу (НТП) на сучасному етапі соціально-економічного розвитку. Суперечності НТП в транспортно-складському господарстві та їх розв'язання. Значення комплексної механізації та автоматизації робіт в транспортно-складських підрозділах (пакування і контейнеризація вантажів - основна вимога комплексної механізації і автоматизації транспортно-складських робіт). Принципи технічної політики роботизації транспортно-складського господарства. Класифікація роботів і маніпуляторів, що використовуються в транспортно-складському господарстві. Перспективи використання робототехніки в транспортно-складському господарстві.	лекція	0,5	
		Лабораторні заняття	-	
		СРС	1	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань

9. Автоматизовані інформаційні системи (АІС) управління транспортно-складськими комплексами.	Сутність, структура та загальні принципи побудови АІС складами. Етапи і процедура розробки АІС складськими процесами. Інформаційне забезпечення процесу управління транспортно-складськими комплексами. Автоматизація транспортно-складських процесів в промисловості і на складах розподільчих центрів торгівельних організацій за кордоном.	лекція	0,5	
		Лабораторні заняття	13	Робота в якості користувача програмного комплексу „Експедитор +”
		СРС	1,25	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань
10. Організація праці на транспортно-складських підприємствах.	Удосконалення форм розподілу і кооперації праці робітників складів. Застосування засобів механізації праці та оргтехніки. Фактори росту продуктивності праці в транспортно-складському господарстві. Класифікація затрат робочого часу транспортно-складських робітників і методи їх вивчення. Нормування і оплата праці робітників транспортно-складського господарства. Організація автоматизованих робочих місць на складах матеріальних ресурсів. Охорона праці і техніка безпеки на транспортно-складських роботах.	лекція	1	
		Лабораторні заняття	-	
		СРС	1	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань
11. Організація технологічного процесу складської вантажопереробки.	Основи організації технологічного процесу (основні операції типового технологічного процесу складської вантажопереробки. Типові технологічні карти і схеми, добовий план-графік виробничо-складських робіт). Організація приймання продукції по кількості та якості. (Відмінності в порядку приймання матеріалів в залежності від пунктів одержання і способів доставки. Інструкції щодо порядку приймання	лекція	1	
		Лабораторні заняття	1	Усне опитування, перевірка завдань до лабораторної роботи, перевірка індивідуальних завдань
		СРС	1	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань

	продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного споживання по кількості та якості. Види документів, які супроводжують вантажі. Документальне оформлення приймання продукції). Організація зберігання продукції. Системи розміщення продукції. Сортове, комплексне розміщення матеріалів, партіоне розміщення по споживачам. Фіксоване і вільне розміщення. План-карти розміщення продукції в зоні зберігання. Техніка зберігання продукції. Укладання продукції в штабелі, стелажі, зберігання на піддонах, в контейнерах. Рухоме зберігання. Поняття про утрати і їх документальне оформлення. Види послуг, що надаються складами. Організація відпускання і доставки продукції (документальне оформлення відпуску продукції). Облік матеріалів на складах. Значення і завдання обліку матеріальних цінностей на складах. Контроль за станом запасів. Інвентаризація матеріальних цінностей. Вимагання щодо первинних облікових документів.			
12. Економічний аналіз в управлінні транспортно-складським господарством.	Зміст і організація економічного аналізу роботи транспортно-складських підприємств. Метод економічного аналізу на транспортно-складському підприємстві. Техніко-економічні показники роботи складів.	лекція	1	
		Лабораторні заняття	1	Усне опитування, перевірка завдань до лабораторної роботи, перевірка індивідуальних завдань
		СРС	1	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань
13. Організація		лекція	1	

складування, зберігання та транспортування окремих видів матеріалів.	Особливості улаштування складів для зберігання окремих видів матеріалів. Умови, техніка зберігання і транспортування окремих видів сировини і матеріалів. Рідинне паливо і мастильні матеріали. Метали і металовироби. Хімічні і гумотехнічні матеріали. Будівельні матеріали. Лісоматеріали. Вугілля, газу. Паперова продукція.	Лабораторні заняття	-	
		СРС	1	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань
14.Тарне господарство транспортно-складських підприємств.	Класифікація і основні види тари. Стандартизація і уніфікація тари. Значення повторного використання тари.	лекція	0,5	
		Лабораторні заняття	-	
		СРС	1	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань
15. Ефективність розвитку транспортно-складського господарства.	Взаємозв'язок економічної і соціальної ефективності удосконалювання транспортно-складського підприємства. Економічна ефективність капіталовкладень в транспортно-складське підприємство. Комплексний аналіз варіантів механізації транспортно-складських операцій.	лекція	1	
		Лабораторні заняття	-	
		СРС	1	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань

Продовження табл..

1	2	3	4	5
Заліковий модуль 3. Системи доставки вантажів				
16.Роль транспорту в розвитку економіки України.	Основні поняття щодо транспорту. Характерні особливості внутрішньовиробничого транспорту і транспорту, що обслуговує сферу обігу. Правові, економічні, організаційні і соціальні основи діяльності транспорту. Розвиток і удосконалення транспортної системи України.	лекція	1	
		Лабораторні заняття	-	
		СРС	1	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань

17. Матеріально-технічна база (МТБ) різних видів транспорту.	Основні елементи МТБ залізничного транспорту. Автомобільні шляхи і рухомий состав автомобільного транспорту. Морські і річкові судна, класифікація портів, суднобудування України. Загальні відомості щодо МТБ повітряного транспорту	лекція	1	
		Лабораторні заняття	-	
		СРС	1	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань
18. Транспортна характеристика вантажів і вантажних перевезень.	Класифікація і характеристика вантажів. Види перевезень. Нераціональні перевезення вантажів і шляхи їх усунення. Упакування і маркірування вантажів. Показники, що характеризують вантажні перевезення. Контейнерні і пакетні перевезення вантажів.	лекція	1	
		Лабораторні заняття	-	
		СРС	1	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань
19. Організація перевезень вантажів по залізниці.	Організаційна структура управління залізничним транспортом. Операції перевізного процесу та їх документальне оформлення. Порядок планування вантажних перевезень на залізничному транспорті. Актово-претензійна робота на залізницях. Показники, що характеризують експлуатаційну роботу залізниць щодо виконання вантажних перевезень.	лекція	1	
		Лабораторні заняття	1	Усне опитування, перевірка завдань до лабораторної роботи, перевірка індивідуальних завдань
		СРС	1	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань
20. Організація перевезень вантажів автомобільним транспортом.	Види і якість автомобільних перевезень вантажів. Проблеми організації децентралізованих перевезень вантажів. Методи організації централізованих перевезень. Транспортна документація.	лекція	1	
		Лабораторні заняття	1	Усне опитування, перевірка завдань до лабораторної роботи, перевірка індивідуальних завдань
		СРС	1	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань

21. Організація транспортно-експлуатаційного обслуговування, тарифи, експортно-імпортні перевезення вантажів.	Транспортно-експедиційне обслуговування споживачів. Вантажні тарифи і платежі на транспорті. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних зв'язків.	лекція	1	
		Лабораторні заняття	-	
		СРС	1	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань

4.Плани семінарських, практичних, лабораторних занять
Заліковий модуль 1
Управління транспортно-складськими системами

Змістовний модуль 1. Методологічні основи управління системами переробки, зберігання та доставки продукції

1. Охарактеризувати транспортно-складське господарство як соціально-технічну систему.
2. Розкрити зміст процесу управління транспортно-складським господарством.
3. Обґрунтувати принципи управління транспортно-складським господарством.

Змістовний модуль 2. Проблеми розвитку і організаційно-структурні форми приватизації та функціонування транспортно-складських господарств.

1. Визначити основні проблеми розвитку транспортно-складського господарства.
2. Складові роздержавлення і приватизації як основи формування ринкових відносин в транспортно-складському господарстві.
3. Організаційно-структурні форми приватизації і функціонування транспортно-складських господарств.

Змістовний модуль 3. Функції і структура управління транспортно-складським господарством.

1. Характеристика функцій управління транспортно-складським господарством.
2. Види і властивості ефективного контролю на транспортно-складському об'єкті.
3. Будівництва організаційних структур управління транспортно-складськими підприємствами (вимогання, методи побудови, типи структур управління)

Змістовний модуль 4. Методи, стилі і соціально-психологічні аспекти управління транспортно-складським підприємством.

1. Система методів управління транспортно-складським господарством.
2. Види стилів управління в транспортно-складських підрозділах.

3. Особливості рівнів розвитку та структура малих груп на транспортно-складських підприємствах.
4. Доцільність обліку основних властивостей особистості робітників складів.
5. Управління конфліктами на транспортно-складських підприємствах.

Заліковий модуль 2

Системи переробки та зберігання продукції

Змістовний модуль 5. Значення транспортно-складського господарства і завдання щодо його розвитку.

1. Класифікація складів и принципи їх розташування (види складів).
2. Устрій і основи проектування складів.
3. Основні принципи проектування складських споруд. (Основні конструктивні елементи устрою складів і вимоги щодо них. Розрахунок площі складу. Санітарно-технічний устрій складів: опалення, вентиляція, освітлення, водопостачання. Розрахунок протяжності навантажувально-розвантажувальних фронтів).
4. Планувально-компонувальні рішення на складах.

Змістовний модуль 6. Технологічне обладнання для зберігання матеріалів.

1. Класифікація обладнання щодо зберігання матеріалів і пред'явлені до нього вимоги (включаючи обладнання цехів по переробці и підготовці продукції до виробничого споживання).
2. Стелажне обладнання. (Види стелажного обладнання і вимоги щодо нього. Універсальні і спеціалізовані стелажі; їх застосування. Техніко-експлуатаційна характеристика нерухомих, рухомих, елеваторних, гравітаційних стелажів. Розрахунок ємності (місткості) стелажів і визначення потреб складу в стелажах певного виду).
3. Техніко-економічна доцільність використання піддонів для зберігання сипучих вантажів, рідини і газів.
4. Вимірювальне обладнання (експлуатація і продуктивність вагів).

Змістовний модуль 7. Підйомно-транспортне обладнання транспортно-складських підприємств.

1. Класифікація обладнання для переміщення вантажів (по принципу дії, видам енергії, направленням переміщення вантажів).

2. Устрій і технічна характеристика підйомно-транспортного обладнання (крани, навантажувальники, підйомники, ліфти).
3. Технічні засоби малої механізації.
4. Вантажозахоплюючі пристрої для штучних, сипучих вантажів, лісоматеріалів, металобрухту.
5. Розрахунок продуктивності підйомно-транспортного обладнання періодичної і безперервної дії.
6. Шляхи удосконалення використання підйомно-транспортного обладнання.

Змістовний модуль 8. Особливості управління науково-технічним прогресом у транспортно-складському господарстві.

1. Сутність управління і основні закономірності науково-технічного прогресу (НТП) на сучасному етапі соціально-економічного розвитку.
2. Значення комплексної механізації та автоматизації робіт в транспортно-складських підрозділах (пакування і контейнеризація вантажів - основна вимога комплексної механізації і автоматизації транспортно-складських робіт).
3. Класифікація робіт і маніпуляторів, що використовуються в транспортно-складському господарстві.
4. Перспективи використання робототехніки в транспортно-складському господарстві.

Змістовний модуль 9. Автоматизовані інформаційні системи (АІС) управління транспортно-складськими комплексами.

1. Сутність, структура та загальні принципи побудови АІС управління складами.
2. Етапи і процедура розробки АІС управління складськими процесами.
3. Інформаційне забезпечення процесу управління транспортно-складськими комплексами.
4. Автоматизація транспортно-складських процесів в промисловості і на складах розподільчих центрів торгівельних організацій за кордоном.

Змістовний модуль 10. Організація праці на транспортно-складських підприємствах.

1. Класифікація затрат робочого часу транспортно-складських робітників і методи їх вивчення.
2. Нормування і оплата праці робітників транспортно-складського господарства.

3. Організація автоматизованих робочих місць на складах матеріальних ресурсів.

4. Охорона праці і техніка безпеки на транспортно-складських роботах.

Змістовний модуль 11. Організація технологічного процесу складської вантажопереробки.

1. Основи організації технологічного процесу (основні операції типового технологічного процесу складської вантажопереробки. Типові технологічні карти і схеми, добовий план-графік виробничо-складських робіт).

2. Організація приймання продукції по кількості та якості. (Відмінності в порядку приймання матеріалів в залежності від пунктів одержання і способів доставки. Інструкції щодо порядку приймання продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного споживання по кількості та якості. Види документів, які супроводжують вантажі. Документальне оформлення приймання продукції).

3. Організація зберігання продукції. Системи розміщення продукції. Сортове, комплексне розміщення матеріалів, партіоне розміщення по споживачам. Фіксоване і вільне розміщення. План-карти розміщення продукції в зоні зберігання. Техніка зберігання продукції. Укладання продукції в штабелі, стелажі, зберігання на піддонах, в контейнерах. Рухоме зберігання. Поняття про утрати і їх документальне оформлення.

4. Види послуг, що надаються складами.

5. Організація відпускання і доставки продукції (документальне оформлення відпуску продукції).

6. Облік матеріалів на складах. Значення і завдання обліку матеріальних цінностей на складах.

7. Контроль за станом запасів. Інвентаризація матеріальних цінностей. Вимогання щодо первинних облікових документів.

Змістовний модуль 12. Економічний аналіз в управлінні транспортно-складським господарством.

1. Зміст і організація економічного аналізу роботи транспортно-складських підприємств.

2. Метод економічного аналізу на транспортно-складському підприємстві.

3. Техніко-економічні показники роботи складів.

Змістовний модуль 13. Організація складування, зберігання та транспортування окремих видів матеріалів.

1. Особливості улаштування складів для зберігання окремих видів матеріалів.

2. Умови, техніка зберігання і транспортування окремих видів сировини і матеріалів. Рідинне паливо і мастильні матеріали. Метали і металовироби. Хімічні і гумотехнічні матеріали. Будівельні матеріали. Лісоматеріали. Вугілля, газу. Паперова продукція.

Змістовний модуль 14. Тарне господарство транспортно-складських підприємств.

1. Класифікація і основні види тари.
2. Стандартизація і уніфікація тари.
3. Значення повторного використання тари.

Змістовний модуль 15. Ефективність розвитку транспортно-складського господарства.

1. Взаємозв'язок економічної і соціальної ефективності удосконалювання транспортно-складського підприємства.

2. Економічна ефективність капіталовкладень в транспортно-складське підприємство.

3. Комплексний аналіз варіантів механізації транспортно-складських операцій.

Заліковий модуль 3

Системи доставки вантажів

Змістовний модуль 16. Роль транспорту в розвитку економіки України.

1. Основні поняття щодо транспорту.
2. Характерні особливості внутрішньовиробничого транспорту і транспорту, що обслуговує сферу обігу.
3. Правові, економічні, організаційні і соціальні основи діяльності транспорту.
4. Розвиток і удосконалення транспортної системи України.

Змістовний модуль 17. Матеріально-технічна база (МТБ) різних видів транспорту.

1. Основні елементи МТБ залізничного транспорту.
2. Автомобільні шляхи і рухомий состав автомобільного транспорту.
3. Морські і річкові судна, класифікація портів, суднобудування України.

4. Загальні відомості щодо МТБ повітряного транспорту.

Змістовний модуль 18. Транспортна характеристика вантажів і вантажних перевезень.

1. Класифікація і характеристика вантажів.
2. Види перевезень. Нераціональні перевезення вантажів і шляхи їх усунення.
3. Упакування і маркірування вантажів.
4. Показники, що характеризують вантажні перевезення.
5. Контейнерні і пакетні перевезення вантажів.

Змістовний модуль 19. Організація перевезень вантажів по залізниці.

1. Організаційна структура управління залізничним транспортом.
2. Операції перевізного процесу та їх документальне оформлення.
3. Порядок планування вантажних перевезень на залізничному транспорті.
4. Актово-претензійна робота на залізницях.
5. Показники, що характеризують експлуатаційну роботу залізниць щодо виконання вантажних перевезень.

Змістовний модуль 20. Організація перевезень вантажів автомобільним транспортом.

1. Види і якість автомобільних перевезень вантажів.
2. Проблеми організації децентралізованих перевезень вантажів.
3. Методи організації централізованих перевезень.
4. Первинна транспортна документація при здійсненні внутрішніх та міжнародних перевезень.

Змістовний модуль 21. Організація транспортно-експлуатаційного обслуговування, тарифи, експортно-імпортні перевезення вантажів.

1. Транспортно-експедиційне обслуговування споживачів.
2. Вантажні тарифи і платежі на транспорті.
3. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних зв'язків.

5. Організація самостійної роботи
Карта самостійної роботи студента

Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальна кількість балів
1	2	3	4
Денна форма навчання			
4 семестр			
1. Обов'язкові:			
1.1. Підготовка до поточних аудиторних занять	Впродовж семестру	Активна участь в лабораторних заняттях. Перевірка правильності виконання завдань. Активна участь у різних видах аудиторних занять. Написання контрольної роботи.	15,3
1.2. Пошуково-аналітична робота	Впродовж семестру	Перевірка правильності виконання розрахункових завдань. Обговорення матеріалів рефератів. Обговорення (захист) підготовленого матеріалу під час аудиторних занять.	7
Разом балів за обов'язкові види СРС			22,3
2. Вибіркові:			
2.1. Наукова робота	За графіком проведення конференцій	Доповіді на наукових студентських конференціях за проблематикою модуля	15
Разом балів за вибіркові види СРС			15
Всього балів за СРС у 4 семестрі			37,3

5.1 Індивідуальні завдання

1. Значение транспортно-складского хозяйства в повышении эффективности основного производства
2. Характеристика производственной структуры транспортно-складского хозяйства
3. Техничко-економічна характеристика и область применения стеллажного оборудования
4. Пути улучшения использования подъемно-транспортного оборудования складов
5. Условия приватизации транспортно-складского объекта
6. Резервы и пути снижения себестоимости складской переработки грузов
7. Технологический процесс работы склада и его экономическая эффективность
8. Организация выгрузки, приемки грузов и пути ее совершенствования
9. Организация размещения и хранения материалов на складах и пути ее совершенствования
10. Организация отпуска и доставки материалов потребителям и пути ее совершенствования
11. Организация складского учета и пути его совершенствования
12. Экономическая эффективность научной организации труда (НОТ) в транспортно-складском хозяйстве
13. Эффективность расширения услуг на транспортно-складских предприятиях
14. Организация отпуска и доставки материалов потребителям и пути ее совершенствования
15. Эффективность внедрения типовых технологических решений по хранению и грузопереработке
16. Организация технического обслуживания и ремонта транспортно-складских механизмов
17. Организация складского учета и пути его совершенствования
18. Экономическая эффективность научной организации труда (НОТ) в транспортно-складском хозяйстве и оргтехники
19. Организация и нормирование труда работников транспортно-складских предприятий
20. Организация оплаты и стимулирования труда в транспортно-складском хозяйстве
21. Пути повышения производительности труда работников транспортно-складского хозяйства
22. Организация автоматизированных рабочих мест (АРМ) на складах материальных ресурсов
23. Управление транспортно-складским хозяйством и пути его совершенствования

24. Методика определения и анализа технико-экономических показателей работы складского хозяйства
 25. Использование экономико-математических методов и моделей в управлении транспортно - складским хозяйством
 26. Автоматизированная информационная система (АИС) управления транспортно-складскими операциями
 27. Управление транспортно-складскими предприятиями в зарубежных странах
 28. Методы управления транспортно-складским предприятием
 29. Использование элементов маркетинговой деятельности в транспортно-складском хозяйстве
 30. Управление транспортно-складскими предприятиями в зарубежных странах
 31. Методы управления транспортно-складским предприятием
 32. Управление конфликтами на транспортно- складских предприятиях
 33. Использование элементов маркетинговой деятельности в транспортно-складском хозяйстве
 34. Организация тарного хозяйства предприятия
 35. Производственная мощность складского хозяйства и ее использование
 36. Организация перевозок грузов по железной дороге
 37. Организация и планирование перевозок грузов автомобильным транспортом
 38. Организация централизованной доставки грузов (ЦДГ) потребителям
 39. Обеспечение сохранности перевозимых грузов
 40. Организация отгрузки товаров за рубеж
 41. Тарифы и расчеты за перевозку грузов
 42. Условия, техника хранения, передовые методы организации складской переработки и транспортирования:
 - а) металлов и металлоизделий;
 - б) химических материалов;
 - в) резинотехнических изделий;
 - г) строительных материалов;
 - д) топлива и смазочных материалов;
 - е) продукции целлюлозно-бумажной и деревообрабатывающей промышленности;
 - ж) электротехнических изделий и кабельной продукции;
 - з) инструментов и абразивных материалов.
- Примечание. В теме 42 пункты а - з представляют самостоятельные темы
43. Создание и функционирование национальной сети международных транспортных коридоров в Украине
 44. Транспортно-складские операции во внешнеэкономических отношениях

45. Организация транспортно-распределительной системы Украины (Донецкого региона)
46. Реструктуризация и постприватизационные проблемы транспортно-складских предприятий
47. Контроль и управление в транспортно-складских комплексах
48. Роль транспортно-складского хозяйства в кооперативном движении
49. Взаимосвязь элементов производственной инфраструктуры
50. Влияние транспортно-складского хозяйства на экологию
51. Организация товародвижения на предприятиях различных форм собственности
52. Проблемы трансформации транспортно-складских систем в условиях переходного периода в Украине
53. Современная инновационно - инвестиционная политика в транспортно-складском хозяйстве
54. Транспорт Украины: проблемы становления и развития
55. Организация авиаперевозок грузов
56. Организация грузовых перевозок на морском транспорте.
57. Организация грузовых перевозок на речном транспорте
58. Оптимизация выбора транспортных средств
59. Применение принципов логистики и маркетинга в развитии транспортно-складского предприятия
60. Роль кодирования продукции во внедрении информационных технологий автоматизированной идентификации товаров и услуг.

5.2 МЕТОДИЧЕСКИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ

по использованию элементов проблемного обучения при самостоятельной работе студентов по дисциплине «Управление системами переработки, хранения и доставки продукции»

Проблемное обучение дисциплине «Управление системами переработки, хранения и доставки продукции» направлено на развитие творческой инициативы, познавательной активности и самостоятельности студентов.

Одним из видов проблемного обучения является самостоятельная учебно-познавательная деятельность студентов: работа над рефератами, выполнение логических и практических заданий, постановка и решение проблемных ситуаций и т.п.

Ситуация - сочетание условий и обстоятельств, создающих определённую обстановку, положение.

Конкретные ситуации могут быть сгруппированы по следующим проблемам:

1) Источники и причины возникновения, развития или отклонения от норм каких-либо фактов и явлений:

- методы управления, порождающие неритмичную работу производственных звеньев ТСП;

- стиль руководства, приводящий к конфликтам в трудовом коллективе и др.

2) Зафиксированные результаты или наиболее вероятные последствия изучаемых явлений, процессов:

- повышение материальной заинтересованности работников путём введения новых форм оплаты труда;
- снижение себестоимости складской переработки продукции за счёт рационального использования трудовых, материальных, энергетических ресурсов и т. п.

3) Социальные, юридические, экономические, административные решения и их оценка:

- обоснованность приказа администрации об изменении технологии складских работ или режима труда.

4) Явления и процессы, завершившиеся или находящиеся в стадии развития, преобразования:

- снижение производительности труда в складской бригаде;
- высокая текучесть кадров;
- высокий производственный травматизм работников;
- неритмичная работа производственных звеньев (складской бригады) и т.

п.

5) Поведение или действия конкретных лиц;

- этика взаимоотношений между работниками и др.

На первом этапе проблемного обучения необходимо выявить «болевые точки» в деятельности транспортно-складского предприятия (ТСП). Для этого целесообразно, используя результаты экспертного опроса руководителей и специалистов выделить основные проблемы ТСП и представить их в следующем виде:

Таблица 1

Классификация, ранжирование по степени важности и первоочерёдности решения проблем на ТСП

№ п/ п	Проблемы, контролируемые предприятием	Проблемы взаимоотношений с партнёрами (заказчики, поставщики и т. п.)	Проблемы, решение которых зависит от деятельности высших управленческих структур
1	2	3	4

В рамках каждой из трёх групп проблемы дополнительно группируются по содержательным блокам: 1) Технические (количественные, качественные); 2) Организационные; 3) Нормативно-экономические; 4) Социально-психологические.

На втором этапе осуществляется анализ конкретных ситуаций.

Примерная схема анализа хозяйственной ситуации:

1) Описание (характеристика) ситуации (введение в изучаемую проблему):

а) причины и источники возникновения данной проблемы; условия, при которых она возникла и развилась;

б) противоречие, которое лежит в основе данной проблемы, когда и как оно возникло;

в) какие аспекты в области ТСП эти проблемы затрагивают (социальные, экономические, правовые и т. п.);

г) какие потери (социальные и материальные) несёт отрасль, предприятие, коллектив в связи с данной проблемой.

2) Постановка цели и её обоснование.

3) формулировка контрольных вопросов (заданий) по рассматриваемой проблеме (не более 5 - 7).

4) Выход из ситуации (возможен вариантный подход) при ответе на вопросы:

а) Чем привлекателен, выгоден, полезен предложенный способ (пути) решения данной ситуации (проблемы);

б) решение должно быть технически выполнимым, экономически выгодным и удобным в своей процедуре.

На третьем этапе начинается разработка оптимальной модели ТСП в данных конкретных условиях. Она предусматривает выбор и обоснование: формы собственности; организационной структуры управления, источников финансирования; перечня видов деятельности (услуг); организации и технологии транспортно-складских работ; технической оснащённости; стимулирование труда; показателей оценки конечных результатов деятельности ТСП, стратегии ценообразования, сбыта, рекламы и т. п.

Использование элементов проблемного обучения позволит формировать у студентов проблемно-ориентированное мышление и вырабатывать навыки принятия управленческих решений на основе анализа сложных реальных ситуаций, выявления проблем, исследования альтернативных вариантов и наилучшего из них, разработки и детального обоснования и формирования рекомендаций для исправления положения и дальнейших действий ТСП на рынке.

Задания:

1) Используя результаты экспертного опроса руководителей и специалистов выделить основные проблемы ТСП и представить их в соответствии с таблицей 1.

2) Разработать ситуацию-проблему, проанализировать её и предложить решения (варианты решений) по предложенной схеме анализа хозяйственной ситуации;

3) Разработать оптимальную модель ТСП в конкретных условиях хозяйствования.

Порядок защиты проекта

Отчёт по результатам анализа готовится письменно.

При подготовке проекта исследования студенты могут быть объединены в группы (количество их согласовывается с преподавателем). Обязательным элементом группового творчества является избрание руководителя группы. На него возлагаются обязанности по организации работы группы и её презентация и оценка вклада каждого члена группы в общий полученный результат.

Защита проекта исследования проходит публично, в ней берут участие все члены группы (бригады), докладывая определённую часть общей работы.

По завершению доклада отдельных студентов или творческих групп проходит их обсуждение. В нём принимают участия все студенты учебной группы.

5.3 Тестові завдання

ТЕСТ № 1

Какое из перечисленных определений системы транспортно-складского хозяйства является правильным и полным?

1. Система – комплекс взаимосвязанных элементов, образующих единое целое.
2. Система – это целесообразно организованное множество взаимосвязанных элементов.
3. Система обладает свойствами, отсутствующими у составляющих её элементов.
4. Система – целесообразно организованное множество взаимосвязанных элементов, образующих единое целое, которое обладает свойствами, отсутствующими у составляющих его элементов.

ТЕСТ № 2

К каким видам систем в транспортно-складском хозяйстве относятся элементы технологического процесса (оборудование, продукция производственно-технического назначения и т.п.)?

1. статическим;
2. динамическим;
3. детерминированным;
4. вероятностным.

ТЕСТ № 3

К каким видам систем относится транспортно-складское хозяйство в зависимости от связи с внешней средой и по управляемости:

1. закрытым;
2. неуправляемым;
3. открытым, самоуправляемым;
4. как к закрытым, так и к открытым
5. как управляемым, так и неуправляемым.

ТЕСТ № 4

Какие из нижеследующих элементов, управляющей подсистемы ТСХ являются основными и играют решающую роль в управлении:

1. аппарат управления и процессы управления;
2. продукция управленческого труда;
3. основными являются средства управленческого труда и предмет управленческого труда;
4. ни один из элементов управляющей подсистемы не является основным и не играет большой роли в управлении;
5. все они в совокупности составляют управляющую подсистему и в равной степени роли их определены.

ТЕСТ № 5

Какая из ниженазванных систем управления ТСХ может быть наиболее конкурентоспособной:

1. обладающая оптимальной структурой управления;
2. ориентированная на потребителей;
3. имеющая возможности для гибкой комплектации хранящейся продукции;
4. имеющая оптимальный уровень запасов и минимальные издержки на организацию;
5. обладающая быстрой реакцией на изменения в рынке, высокой производительностью труда.

ТЕСТ № 6

Что является главной целью управления ТСХ?

1. минимальный объем запасов и затрат на их содержание;
2. создание необходимых условий для хранения продукции, минимизация издержек на организацию ТСХ;
3. высокая производительность труда работников ТСХ;
4. удовлетворение запросов потребителей;
5. оптимизация затрат на управление системой.

ТЕСТ № 7

Какие из нижеуказанных принципов определяют эффективность системы управления ТСХ:

1. комплексности;
2. системности;
3. оптимальной регламентации и стабильности;
4. саморегуляции;
5. никакое из них в отдельности, а только все в совокупности.

ТЕСТ №8

Какие из нижеперечисленных технических проблем развития ТСХ относятся к количественным, а какие к качественным:

1. недостаток транспортно-складского фонда;
2. нерациональное размещение транспортно-складских объектов;
3. незначительная реконструкция ТСХ;
4. непригодность складских помещений для использования типовых технологических схем размещения товаров внутри складов;
5. однообразие средств механизации;
6. неэффективное использование площадей и подъемно-транспортного оборудования складов;
7. недостаточная обеспеченность топливом и запасными частями;
8. недостаточное использование отслуживших сооружений;
9. слабая оснащенность современными средствами механизации и автоматизации;
10. непредъявление грузов к перевозкам в заявленных объемах.

ТЕСТ № 9

Какие из нижеуказанных проблем ТСХ относятся к организационным, а какие к нормативно-экономическим:

1. отсутствие подготовленных специалистов в области управления ТСХ;
2. не созданы экономические и правовые основы реформирования отношений собственности, эффективный механизм взаиморасчетов;
3. несовершенство организационной структуры ТСХ;
4. весьма малое число научных исследований в области ТСХ;
5. недостаточное финансирование, кредитование инноваций в ТСХ;
6. недостаточное стимулирование работников ТСХ;
7. периодически возникающие на складе излишки и дефицит продукции.

ТЕСТ №10

Выберите из нижеуказанных проблем ТСХ те, которые относятся к техническим, организационным, нормативно-экономическим и социально-психологическим:

1. слабое развитие реконструкции транспортно-складского фонда;
2. несовершенство организационной структуры ТСХ;
3. высокая себестоимость транспортно-складских работ;
4. нарастание социальной напряженности в коллективах ТСХ из-за неудовлетворенности условиями труда и уровнем заработной платы.

ТЕСТ №11

Какие из нижеуказанных факторов в первую очередь должен учитывать план приватизации ТСХ:

1. политические;

2. организационно-экономические;
3. технические;
4. социально-психологические.

ТЕСТ №12

Какие нижеперечисленные конкретные функции в системе управления ТСП играют первостепенную роль:

1. технические;
2. коммерческие;
3. финансовые;
4. страховые;
5. только те, что указаны в пунктах 1 и 2.

ТЕСТ №13

Какие из нижеуказанных конкретных функций относятся к коммерческим:

1. формирование запасов;
2. переработка, хранение, отпуск товаров;
3. предоставление услуг потребителям;
4. покупка, продажа;
5. обмен.

ТЕСТ № 14

Какие из нижеуказанных конкретных функций относятся к техническим, а какие к коммерческим:

1. поступление материалов;
2. выгрузка, сортировка, переработка;
3. хранение, отпуск;
4. предоставление услуг потребителям;
5. покупка;
6. продажа, оформление договора на поставку;
7. формирование запасов;
8. обмен.

ТЕСТ №15

Какие из нижеуказанных конкретных функций в системе управления ТСХ относятся к техническим, коммерческим, финансовым и страховым операциям:

1. поступление материалов и выгрузка;
2. покупка ресурсов;
3. привлечение средств для оплаты по счетам;
4. страхование груза в пути;
5. сортировка и переработка грузов;
6. продажа готовой продукции;
7. оплата за полученный груз;

8. обеспечение экологической безопасности и сохранности продукции;
9. хранение продукции на складе и отпуск цехам;
10. обмен товаров по бартеру;
11. выставление счетов для оплаты по оформленным договорам на поставку;
12. страхование имущества ТСП и его работников;
13. предоставление услуг потребителям;
14. оплата за оказанные услуги;
15. формирование запасов продукции.

ТЕСТ № 16

Какие из ниженазванных общих функций обеспечивают эффективность управления ТСП, и в какой последовательности они должны осуществляться?

- 1) учет и анализ;
- 2) мотивация;
- 3) контроль;
- 4) организация;
- 5) планирование;

Нарисуйте логическую схему последовательности этапов осуществления процесса управления

ТЕСТ № 17

По мере приватизации ТСП функции управления должны быть:

- 1) децентрализованы;
- 2) интегрированы в одном подразделении;
- 3) сориентированы на самоуправление;
- 4) что еще необходимо сделать, чтобы система работала успешно?

ТЕСТ № 18

Какие еще помимо нижеуказанных функций относятся к интегрирующим и на что они направлены;

- 1) функция руководства, способствующая чему? Дополните...
- 2) функция товародвижения, позволяющая что определить?
- 3) функция?

ТЕСТ №19

Кроме нижеуказанных позиций, обуславливающих необходимость контроля, на что еще следует обратить внимание:

- 1) установление оценки отклонений состояния транспортно-складского объекта от поставленной цели;
- 2) определение, сопоставление и корректировка показателей результативности ТСП;
- 3) предвидение;
- 4) что еще? Укажите.

ТЕСТ №20

Какие из нижеперечисленных свойств контроля обеспечивают ему наибольшую эффективность:

- 1) стратегическая направленность и ориентация на конечный результат;
- 2) соответствие контролируемому виду деятельности и своевременность контроля;
- 3) гибкость и экономичность;
- 4) простота и гласность;

ТЕСТ № 21

При построении организационных структур управления ТСП рекомендуется придерживаться следующих требований, дополните содержание этих требований:

- 1) структурные элементы должны быть ориентированы на....
- 2) обеспечивать реализацию
- 3) базовыми элементами структуры должны быть
- 4) необходимо ориентироваться на.....
- 5) каждый работник должен

ТЕСТ № 22

При построении организационных структур управления ТСХ используются нижеуказанные методы. Дополните содержание этих методов:

- 1) метод структуризации целей предусматривает
- 2) метод аналогий основан на
- 3) расчетно-аналитический метод применяют для
- 4) экспертно-аналитический метод основан на изучении
- 5) нормативный метод включает
- 6) метод организационно-имитационного моделирования представляет собой.

ТЕСТ № 23

Различают следующие типы структур управления ТСХ (допишите их характеристики:

- 1) линейная (простая) структура управления основана на принципе.....
- 2) функциональная структура позволяет
- 3) линейно-штабная структура характеризуется
- 4) линейно-функциональная (комбинированная) структура характеризуется
- 5) программно-целевая структура управления ориентирована на

ТЕСТ №24

В каких из нижеуказанных форм выражается коммерческий расчет и что является его конечной целью?

- 1) самофинансирование ТСП;
- 2) полная самостоятельность;
- 3) материальная заинтересованность;
- 4) ответственность за результаты хозяйственной и инвестиционной деятельности;
- 5) получение устойчивой прибыли.

ТЕСТ № 25

Какие из нижеуказанных форм воздействия реализуются в трех группах организационно-административных методов управления?

- 1) регламентирование; 2) приказ;
- 3) распоряжение; 4) нормирование;
- 5) проектирование; 6) инструктирование;
- 7) согласованность действий.

ТЕСТ № 26

Какие из нижеуказанных экономических рычагов и стимулов используются в рамках коммерческого расчета на ТСП:

- 1) цена; 2) издержки хранения и транспортные;
- 3) прибыль; 4) кредит;
- 5) какие еще?

ТЕСТ №27

Какие из нижеуказанных методов управления ТСХ обеспечивают в первую очередь эффективность управления:

- 1) экономические;
- 2) организационно-административные;
- 3) социально-психологические.

ТЕСТ № 28

Разработаны следующие теоретические подходы к определению сущности стилей управления:

- 1) с позиции личных качеств устанавливается что? (дополните)
- 2) поведенческий подход предполагает что?
- 3) ситуационный подход основывается на чем?

ТЕСТ №29

Какие из нижеуказанных структур стилей разрешения межличностных конфликтов на транспортно-складском предприятии соответствуют графической сетке Томаса-Килменна, а какие были дополнены другими авторами:

- 1) конкуренция; 2) принуждение;
- 3) уклонение; 4) компромисс;
- 5) капитуляция; 6) самоутверждение;
- 7) приспособление; 8) сотрудничество.

9) сглаживание;

ТЕСТ №30

Какие из нижеуказанной совокупности действия по изменению конфликтной ситуации и прекращению инцидентов на ТСП включаются в процесс управления течением конфликта и на каком этапе? Распределите их по трем этапам: диагностика, профилактика и конфликтное взаимодействие:

- 1) выявление источников конфликтной ситуации и установление их приоритета;
- 2) принятие предупредительных мер;
- 3) уточнение характеристик элементов конфликтной ситуации;
- 4) определение места и значения элементов конфликтной ситуации;
- 5) изменение конфликтной ситуации;
- 6) принятие и оценка решения о путях преодоления конфликтов;
- 7) выбор стиля разрешения конфликта;
- 8) определение объекта конфликтной ситуации.

5.4 Розрахункові роботи

ЗАДАЧА № 1

Определите полезную (S_n), общую (S_o) площади склада стальной (сортового проката), различными способами используя следующие данные:

1. Годовое потребление проката черных металлов разных профилей – 20 тыс.шт.
2. Максимальный срок хранения запаса ($t_{xp.}$)- 30 дней.

Для хранения металла используются 463 стеллажа (N) длиной 6 м (A), шириной 1 м (B). Коэффициент использования площади склада (α) - 0,5. Норма нагрузки на полезную площадь склада (σ) – 0,6 т/м².

Полезную площадь определите двумя способами:

- 1) по нагрузке на 1 м² площади склада по формуле:

$$S_n = \frac{Q}{\sigma} = \frac{g \circ t_{xp.}}{\sigma}$$

- 2) по коэффициенту заполнения объема по формуле:

$$S_n = A \cdot B \cdot N$$

Примечание: Норма нагрузки на 1 м² полезной площади для стали ($\sigma = 0,6$ т).

Общую площадь склада определите двумя способами:

- 1) укрупненный способ по формуле:

$$S_o = \frac{S_n}{\alpha}$$

- 2) по величине запаса материала по формуле:

$$S_o = \frac{Q}{\sigma \cdot \alpha} = \frac{q \circ t_{xp.}}{\sigma \circ \alpha}$$

ЗАДАЧА № 2

Определить себестоимость складской переработки одной тонны материала, используя следующие данные:

1. Годовой объем перерабатываемых материалов – 50000 т.
2. Годовые расходы, связанные с переработкой материалов, составляют:
 - а) по электроэнергии и топливу – 4500 грн.
 - б) по вспомогательным материалам – 1500 грн.
 - в) по амортизации на восстановление и капремонт механизмов и складских сооружений - 10000 грн.
 - г) годовые затраты на текущий и средний ремонт машин и сооружений 8000 грн.

Склад обслуживают три человека с месячным фондом заработной платы -600 грн.

ЗАДАЧА № 3

Определите, какое количество козловых кранов типа ККС-10 необходимо иметь на складе металлических изделий, если в течение рабочей смены (6 часов) нужно переработать 1350 т металлоизделий. Продолжительность полного цикла - 2 мин. Коэффициент использования крана по времени - 0,75. Грузоподъемность козлового крана – 10 т.

1. Необходимое количество козловых кранов для грузовой переработки металлоизделий на складе определяем по формуле:

$$m = \frac{Q_i}{t_c P_q},$$

где: Q_i – количество груза, подлежащего переработке в сутки (смену), т.;

t_c – время работы крана, в смену (час);

P_q – техническая производительность крана.

2. Техническая производительность крана (т/ч) определяется по формуле:

$$P_q = n \circ g \circ \alpha,$$

где n – количество выполняемых циклов за 1 час;

g – грузоподъемность крана- 10т;

α – коэффициент использования крана по времени - 0,75.

ЗАДАЧА № 4

На складе штучных и затаренных материалов для механизации погрузочно-разгрузочных и внутрискладских работ используются передвижные пластинчатые конвейеры. Определить, какое количество конвейеров необходимо, если в течение рабочей смены (7 час) требуется переработать 550 т. материалов, упакованных в тару.

При расчете принять: средний вес каждого места - 50 кг., скорость движения конвейерной ленты - 0,6 м/сек, среднее расстояние груза на конвейере -7м. Коэффициент использования конвейера по времени - 0,75.

ЗАДАЧА № 5

Определите производительность ковшового элеватора для перемещения сыпучих грузов (муки, зерна) на макаронной фабрике, используя следующие данные:

1. Емкость рабочего элемента ковша - 0,05 м³;
2. Расстояние между ковшами - 20 м.;
3. Скорость перемещения груза – 2 м/с.;

4. Объемная (насыпная) масса груза - $20,8 \text{ т/м}^3$;
5. Коэффициент наполнения ковша - 0,8.

ЗАДАЧА № 6

Используя метод сравнения приведенных затрат, выберите рациональную форму перевозок грузов, которые могут перевозиться как железнодорожным, так и автомобильным транспортом. Показатели затрат на перевозки каждым видом транспорта представлены в таблице:

Таблица

№ п/п	Показатели	Един. измерения	ж/д	авто
1.	Текущие эксплуатационные расходы по перевозкам	тыс.грн.	20	30
2.	Нормативный коэффициент эффективности кап. вложений	-	0,12	0,12
3	Капитальные вложения в основные фонды	тыс.грн	50	70
4.	Общая стоимость транспортируемых грузов	тыс.грн	100	100

ЗАДАЧА № 7

На складе лесоматериалов используют башенный кран. Определить, какое количество кранов следует иметь, если в течение рабочей смены (7 часов) необходимо переработать 840 м^3 лесоматериалов.

При расчете принять: продолжительность полного цикла работы крана - 3 мин., грузоподъемность крана - 5 т, средний коэффициент использования по грузоподъемности - 0,75, по времени - 0,8.

ЗАДАЧА № 8

Определите сроки доставки грузов для маршрутных, повагонных, мелких и контейнерных отправок и для скоропортящихся грузов в рефрижераторных вагонах, используя следующие данные, представленные в таблице.

Таблица

№ п/п	Показатели	Един. измер.	маршрутная	повагонная	мелкая и контейнерная	Для скоропортящихся в рефрижер. вагонах
1.	Время на начально-конечные операции	сут.	2	1,5	1	0,5

2.	Расстояние перевозки	км	300	200	100	30
3.	Норма пробега вагона	км/ сут	550	330	180	600
4.	Время на дополнительные операции	сут.	2	1,5	1	0,5

ЗАДАЧА № 9

На открытом складе металла используют автопогрузчики. Определите их количество, если в течение рабочей смены (7 часов) необходимо переработать 750 т. металла. При расчете принять: грузоподъемность автопогрузчика - 5 т., средняя продолжительность полного цикла - 3 мин, коэффициент использования автопогрузчика по грузоподъемности - 0,7, по времени - 0.8.

ЗАДАЧА № 10

Определите средний простой вагонов на подъездном пути при номерном способе учета, если за сутки было подано и убрано 4 шестиосных, 5 четырехосных и 6 двухосных вагонов. Шестиосные вагоны простояли 5,4 ч, четырехосные - 4 ч, двухосные - 2 ч.

Для решения задачи воспользуйтесь формулой:

$$t = \frac{B}{Y},$$

где: t – средний простой вагонов на подъездном пути;

B – сумма вагоно-часов простоя всех убывших за отчетный период вагонов;

Y – количество убывших вагонов.

ЗАДАЧА № 11

Установите срок доставки ($T_{с.д.}$) продукции из Севастополя в Мариуполь. Известно, что расстояние между этими портами 474 миль. На этой линии суда работают со скоростью ($v_{сут.}$) 237 миль/сут, грузоподъемностью $D_{г} = 5$ тыс.т и коэффициентом использования $\alpha = 0,8$, норма грузовых работ в порту погрузки $M_{п} = 10$ тыс.т/сутки, в порту выгрузки $M_{в} = 8$ тыс.т/сутки и дополнительное время $t_{доп} = 1,1$ сут. (ожидание погрузки - 0,65 сут., оформление документов и досмотры в порту - 0,25 сут и в порту выгрузки - 0,2 сут).

Для решения задачи воспользуйтесь формулой расчета коммерческой скорости ($v_{ком}$):

$$v_{\text{ком.}} = \frac{L}{\frac{L}{v_{\text{сут.}}} + \frac{\alpha \circ D_{\text{г}}}{M_{\text{п}}} + \frac{\alpha \circ D_{\text{г}}}{M_{\text{в}}} + t_{\text{доп.}}}$$

ЗАДАЧА № 12

На складе тарно-штучных грузов используют краны-штабелеры. Определить их количество, если в течение рабочей смены (7 часов) необходимо переработать 500 тонн груза. При расчете принять: грузоподъемность крана-штабелера - 2 т., продолжительность полного цикла - 2 мин, коэффициент использования крана по грузоподъемности - 0,75, по времени - 0,8.

ЗАДАЧА № 13

Определите производительность весов на складе, используя след. данные:

1. Грузоподъемность весов (q) - 20 т.
2. Коэффициент использования весов по грузоподъемности ($K_{\text{г}}$) - 0,7, по времени ($K_{\text{в}}$) - 0,75, продолжительность одного взвешивания (t) 10 сек.
3. Общее количество груза, подлежащего взвешиванию за смену ($Q_{\text{с}}$) - 60280 т.

Рассчитайте количество весов при односменной работе (N).

ЗАДАЧА № 14

Определить необходимый неснижаемый фонд поддонов в штуках, принадлежащих предприятию по поставкам, при организации комплексной межотраслевой системы транспортно-перегрузочных работ, используя следующие данные:

1. Количество укрупненных групп однородных по массе, транспортабельности, упаковке грузов, подлежащих хранению и перевозкам на поддонах - 3.
2. Количество поддонов, необходимое для хранения единовременного запаса однородной группы материалов на складах потребителя соответственно по группам составляет - 10, 20, 30.
3. То же, находящихся в пути - 5, 8, 10
4. То же, на складах поставщика - 12, 25, 40
5. То же, в ремонте - 4, 6, 9
6. То же, в резерве - 5, 8, 10.

ЗАДАЧА №15

Определить необходимое количество поддонов для хранения единовременного запаса однородной группы материалов на складе

потребителя, а также специальных контейнеров на складе поставщика, используя следующие данные:

1. Среднегодовой запас материалов однородной группы, подлежащей хранению, на складе потребителя – 250 т, на складе поставщика 600 т.
2. Средневзвешенная грузоподъемность поддона по родственной группе материалов – 2 т, специального контейнера – 30 т.
3. Количество контейнеров, находящихся в резерве у поставщика - 3 шт.

ЗАДАЧА № 16

Определите необходимое количество поддонов для перевозки груза в пакетах, используя следующие данные:

1. Объем перевозок груза в пакетах - 280 т (Q)
2. Время оборота поддона - 2 сут. (A_n)
3. Время эксплуатации поддонов за планируемый период - 10 дн. ($D_э$)
4. Грузоподъемность поддона - 2 т (g_n)
5. Коэффициент использования грузоподъемности поддона - 0,8 (γ_n)

Подсказка. Необходимое количество поддонов (Π) для перевозки грузов определяется по формуле:

$$\Pi = \frac{Q \circ A_n}{D_э \circ g_n \circ \gamma_n},$$

ЗАДАЧА №17

1. Определить грузоподъемность малотоннажного контейнера типа АУК - 0,625 для прямых автомобильных перевозок и в крытых вагонах в тоннах нетто (Q_n^k) и брутто ($Q_б^k$) используя следующие данные:

- а) полезный объем контейнера (V_k) (вместимость) - 1,3 м³
- б) объемная масса груза (γ) - 0,4 т/м³
- в) коэффициент наполнения или плотности укладки груза (C) - 0,8
- г) масса тары контейнера ($Q_{т.к.}$) - 0,21 т.

Подсказка: Грузоподъемность контейнера определяется в тоннах нетто Q_n^k и брутто $Q_б^k$ по формулам:

$$Q_n^k = V_k \circ \gamma \circ C;$$

$$Q_б^k = Q_n^k + Q_{т.к.},$$

ЗАДАЧА № 18

Определите необходимое количество автотранспортных средств при маятниковой схеме перевозок, используя следующие данные:

1. Количество материалов, подлежащих перевозке за смену - 64 т (Q_c)
2. Количество часов работы автомобиля в смену, сутки - 6 часов (T_c)
3. Номинальная грузоподъемность транспортного средства - 3 тн (g)

4. Коэффициент использования грузоподъемности транспортного средства (α) – 0,8
5. Общее время на один цикл работы автомобиля ($T_{ц}$) - 2 часа

Подсказка: При маятниковой схеме перевозок нужное количество автотранспортных средств определяется по формуле:

$$M_M = \frac{Q_C \circ T_{ц}}{g \circ \alpha \circ T_C},$$

ЗАДАЧА № 19

Определите необходимое количество автотранспортных средств при кольцевой схеме перевозок, используя следующие данные:

1. Масса подлежащего перевозке груза за смену (Q_C) – 10 т.
2. Время на пробег транспортных средств по всему кольцу - 2 часа ($t_{пр}$)
3. Время на погрузку и разгрузку в одном транспортном цикле соответственно
($t_{п}$) - 0,5 час, ($t_{р}$) - 0,5 час
4. Время на возможные задержки в пути и непредусмотренные простои – 0,7 час (t_3).
5. Время на оформление документов - 0,2 часа (t_d)
6. Номинальная грузоподъемность транспортных средств (g) - 3,5 т
7. Коэффициент использования грузоподъемности транспортных средств (α) - 0,7
8. Количество часов работы автомобиля в смену, цикл (T_C) – 6 часов.
9. Число пунктов разгрузки на кольцо (m) - 5.

Подсказка:

По кольцевой схеме доставки грузов необходимое количество автотранспортных средств определяется по формуле:

$$M_K = \frac{Q_C \circ (t_{пр} + t_{п} + mt_p + \sum t_3 + \sum t_d)}{g \circ \alpha \circ T_C},$$

ЗАДАЧА № 20

Определить проектную мощность склада угля (M), а также степень использования его площади (α) используя следующие данные: полезная площадь склада ($S_{п}$) - 400 м², норма нагрузки на 1 м² полезной площади (σ) - 0,5 т/м², планируемый период времени ($T_{п.п}$) - 360 дней, среднегодовая норма складских запасов - ($З$) – 45 дн, общая площадь склада (S_0)-850м².

Сделайте выводы о том, как используются складские площади.

Подсказка : Проектная мощность склада (M) определяется по формуле:

$$M = \frac{S_{п} \circ \sigma \circ T_{п.п.}}{З},$$

где: $S_{п}$ – полезная площадь склада - 400 м²,

σ – норма нагрузки на 1 м² полезной площади склада - 0,5 т/м²,
 $T_{п.п.}$ – планируемый период времени - 360 дней,
 Z – среднегодовая норма складских запасов - 45 дней,
 S_o – общая площадь склада - 850 м².

Степень использования площади склада (α) определяется по формуле:

$$\alpha = \frac{S_{п.}}{S_o},$$

где: $S_{п.}$, S_o - соответственно полезная и общая площадь склада

ЗАДАЧА № 21

Определить величину среднего запаса ($Z_{ср}$) в тоннах на складе цветных металлов, используя следующие данные: запасы в отчетные даты первого квартала текущего года составляли: 1.01. – 20 т, 10.01. – 10 т, 20.01. – 15 т, 30.01. – 8 т, 5.02. – 30 т, 15.2. – 25 т., 25.02. – 6 т, 3.03 – 10 т., 13.03. – 12 т, 26.03. – 5 т, 30.3. - 22 т.

Для решения задачи используйте формулу:

$$Z_{ср} = \frac{0,5 \circ Z_1 + Z_2 + ... Z_{n-1} + 0,5 \circ Z_n}{n - 1},$$

где: $Z_1 ... , Z_n$ – запас в отчетные даты (в натуральном исчислении),
 n - число отчетных периодов.

ЗАДАЧА № 22

Определить скорость оборачиваемости материалов на складе (коэффициент оборачиваемости) ($K_{об.}$) и складскую оборачиваемость в днях, используя следующие данные: грузооборот склада за отчетный период ($Q_{о.п.}$) в натуральном выражении составляет - 10 тыс.т. средний запас материалов на складе в отчетный период ($Z_{о.п.}$) составлял - 1250 т. число дней календарного периода (T) равно – 360 дн.

ЗАДАЧА №23

Определить производительность труда работников лесного склада, используя следующие данные: грузооборот склада за смену (Q_c) составляет 30 т, на складе работает (n) - 3 рабочих. Рассчитать уровень механизации складских работ (%), если объем механизированных работ (W_M) составляет - 200 т/операций; общий объем работ ($W_{общ.}$) равен 300 т/операций.

ЗАДАЧА № 24

Выберите наиболее рациональный вариант механизации склада и определите годовой экономический эффект от внедрения более совершенной техники, а также сроки окупаемости капитальных вложений, используя данные, представленные в таблице.

Таблица

Показатели механизации склада	Един. измер.	Варианты	
		1	2
1. Себестоимость складской переработки 1 т груза	гр/т	12,5	10,3
2. Удельные капитальные затраты на 1 т груза	гр/т	13	16
3. Объем работ	тыс.т	30	30

ЗАДАЧА № 25

На расстояние 700 км грузовой скоростью мелкой отправкой перевозится бумага газетная массой 2400 кг. Определить плату за перевозку груза. Для расчета используйте данные тарифного руководства № 1 Сборника тарифов на перевозку грузов железнодорожным транспортом Украины: тарифную схему 17, формулу тарифа и параметры тарифной схемы (табл.):

$$T = [A + B \circ P + (C + D \circ P)L] \circ K;$$

где: Т – тариф за мелкую отправку, т/н.;

А, В, С, Д – параметры тарифной схемы;

Л – среднелояное расстояние перевозки 700,5 км;

Р – масса отправки, т;

К – коэффициент индексации тарифов, К = 6,071.

Таблица

Масса отправки	Параметры тарифной схемы			
	А	В	С	Д
	грн., за отправку	грн. за тонну	грн. за отправко-км.	грн. за тонно-км.
Свыше 1 т. до 10 т. включительно	8,824	4,443	0,022487	0,01145

ЗАДАЧА № 26

Определить плату за перевозку 1000 т. изделий из бумаги на расстояние 800 миль. Перевозка осуществляется в Черноморско-Азовском бассейне между Одессой (погрузка) и Мариуполем (выгрузка). Для расчета провозной платы используйте следующую формулу:

$$\Pi = (C_1 \circ l + C_2 + C_3) \circ Q,$$

где: C_1 – ставка движенческой операции за тонно-милю, грн;

l – среднее лояное расстояние, миль;

C_2 – стояночная ставка порта отправления за т.грн;

C_3 – стояночная ставка порта назначения за 1 т.грн;

Q – количество перевозимого груза, т.

ЗАДАЧА № 27

Определите экономическую эффективность внедрения и совершенствования централизованных автомобильных перевозок ($\mathcal{E}_c$), используя следующие данные:

1. Экономия от увеличения транспортной работы автомобилей – 5 тыс.грн. - $\mathcal{E}_T$
2. Экономия от сокращения общего пробега автомобилей – 10 тыс.грн. – $\mathcal{E}_П$
3. Экономия за счет уменьшения расходов на содержание грузчиков и экспедиторов - 20 тыс.грн. – $\mathcal{E}_T$
4. Экономия за счет сокращения капитальных вложений в производственно-техническую базу АТП – 50 тыс.грн.
5. Экономия от ускорения доставки грузов - 12 тыс.грн. ($\mathcal{E}_Д$)
6. Дополнительные расходы на содержание штата работников – 10 тыс.грн. ($\mathcal{E}_Ш$)
7. Дополнительные затраты, связанные с совершенствованием погрузочно-разгрузочных работ – 15 тыс.грн. ($\mathcal{Z}_П$)
8. Дополнительные затраты на приобретение оборудования, строительство новых помещений - 30 тыс.грн. ($\mathcal{Z}_О$)

ЗАДАЧА № 28

Определить следующие коэффициенты эксплуатации четырехосного цельнометаллического вагона: технический коэффициент тары вагона, погрузочный коэффициент, коэффициент удельного объема вагона, коэффициент удельной грузоподъемности и коэффициент использования вместимости, коэффициент использования грузоподъемности, используя данные, представленные в табл.

Таблица

№ п/п	Характеристика эксплуатационных качеств	Единица измерения	Показатели
1.	Грузоподъемность	тонн	64
2.	Полный объем кузова	м ³	120
3.	Тара	тонн	23
4.	Масса груза	тонн	50
5.	Объем груза в вагоне	м ³	100
6-	Вместимость вагона	м ³	80

ЗАДАЧА № 29

Определите полную грузоподъемность (Дедвейт) теплохода «Гетман Сагайдачный», используя следующие показатели его работы:

1. Водоизмещение судна с полным грузом - 125050 т.
2. Водоизмещение судна без груза - 56820 т.

Подсказка:

Дедвейт – полная грузоподъемность судна, количество тонн груза, которое может принять судно при осадке по грузовую марку – основная эксплуатационная характеристика морского судна.

ЗАДАЧА № 30

Определить массу насыпного груза (цемента), уложенного в виде трех конусов, используя следующие данные:

1. Радиус основания конуса - 3 м;
2. Высота конуса - 2м;
3. Объемная масса груза, 0,2 т/м³

При решении задачи используйте формулу:

$$P = \left(\frac{1}{3} \cdot \pi \cdot R^2 \cdot h \right) \cdot \gamma,$$

где: R – радиус основания конуса, м;

h – высота конуса, м;

γ – объемная масса груза, т/м³.

ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ: опрацювання теоретичних основ, прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих питань, що передбачені для самостійного опрацювання; підготовка до практичних занять; вирішення і письмове оформлення структурно-логічних схем; підготовка тез докладів на наукові конференції; систематика вивченого матеріалу курсу перед іспитом або МК; виконання індивідуальних завдань.

[illegible]

6.2 Критерії оцінки знань студентів

Критерії рівня компетенції студента	Бал за системою		
	Оцінка за шкалою, яка використовується в ДонНУ	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
Студент глибоко і в повному обсязі засвоїв програмний матеріал, грамотно, логічно його викладає в усній та письмовій формах. Знає рекомендовану літературу, проявляє творчий підхід і правильно обґрунтовує прийняті рішення, добре володіє різносторонніми вміннями та навичками при вирішенні практичних завдань	90 - 100	5	A
Студент знає програмний матеріал, грамотно і за суттю викладає його в усній або письмовій формі, допускає незначні неточності в трактовці понять та категорій. При цьому він володіє необхідними вміннями та навичками при вирішенні практичних завдань	80 – 89	4	B
	70 - 79		C
Студент знає тільки основний програмний матеріал, допускає неточності, недостатньо чітко формулює основні поняття, непослідовний в викладені матеріалу в усній або письмовій формі. При цьому слабо володіє вміннями та навичками при вирішенні практичних завдань	60 - 69	3	D
	50 - 59		E
Студент не знає основної частини програмного матеріалу. Допускає принципові помилки в доказах, трактовці понять та категорій, показує низьку культуру знань, не володіє основними вміннями та навичками при вирішенні практичних завдань	30 – 49	2 з можливостю повторної здачі іспиту (заліку)	FX
Студент відказався від відповіді на контрольні питання	0 - 29	2 з обов'язковим повторним вивченням модулю	F

Загальну кількість балів студент набирає на протязі усього семестру під час роботи на лекціях, семінарських та практичних заняттях, виконання СРС.

6.3 Зразки типових завдань поточного, модульного контролю

ТЕСТ № 1

Какое из перечисленных определений системы ТСХ является правильным и полным?

- 1) Система – комплекс взаимосвязанных элементов, образующих единое целое.
- 2) Система – это целесообразно организованное множество взаимосвязанных элементов.
- 3) Система обладает свойствами, отсутствующими у составляющих её элементов.
- 4) Система – целесообразно организованное множество взаимосвязанных элементов, образующих единое целое, которое обладает свойствами, отсутствующими у составляющих его элементов.

ЗАДАЧА № 1

Определите полезную (S_n), общую (S_o) площади склада стальной (сортового проката), различными способами используя следующие данные:

1. Годовое потребление проката черных металлов разных профилей – 20 тыс.шт.

2. Максимальный срок хранения запаса (t_{xp})- 30 дней.

Для хранения металла используются 463 стеллажа (N) длиной 6 м (A), шириной 1 м (B). Коэффициент использования площади склада (α) - 0,5. Норма нагрузки на полезную площадь склада (σ) – 0,6 т/м².

Полезную площадь определите двумя способами:

1) по нагрузке на 1 м² площади склада по формуле:

$$S_n = \frac{Q}{\sigma} = \frac{g \cdot t_{xp}}{\sigma}$$

2) по коэффициенту заполнения объема по формуле:

$$S_n = A \cdot B \cdot N$$

Примечание: Норма нагрузки на 1 м² полезной площади для стали (σ = 0,6 т).

Общую площадь склада определите двумя способами:

1) укрупненный способ по формуле:

$$S_o = \frac{S_n}{\alpha}$$

2) по величине запаса материала по формуле:

$$S_o = \frac{Q}{\sigma \cdot \alpha} = \frac{q \circ t_{\text{хр.}}}{\sigma \circ \alpha}$$

6.4 Перелік питань, що виносяться на залік

- Значение транспортно-складского хозяйства в повышении эффективности основного производства.
- Характеристика производственной структуры транспортно-складского хозяйства
- Техничко-економическая характеристика и область применения стеллажного оборудования
- Пути улучшения использования подъемно-транспортного оборудования складов
- Условия приватизации транспортно-складского объекта
- Резервы и пути снижения себестоимости складской переработки грузов
- Технологический процесс работы склада и его экономическая эффективность
- Организация выгрузки, приемки грузов и пути ее совершенствования
- Организация размещения и хранения материалов на складах и пути ее совершенствования
- Организация отпуска и доставки материалов потребителям и пути ее совершенствования
- Организация складского учета и пути его совершенствования
- Экономическая эффективность научной организации труда (НОТ) в транспортно-складском хозяйстве
- Эффективность расширения услуг на транспортно-складских предприятиях
- Организация отпуска и доставки материалов потребителям и пути ее совершенствования
- Эффективность внедрения типовых технологических решений по хранению и грузопереработке
- Организация технического обслуживания и ремонта транспортно-складских механизмов
- Организация складского учета и пути его совершенствования
- Экономическая эффективность научной организации труда (НОТ) в транспортно-складском хозяйстве и оргтехники
- Организация и нормирование труда работников транспортно-складских предприятий

- Организация оплаты и стимулирования труда в транспортно-складском хозяйстве
 - Пути повышения производительности труда работников транспортно-складского хозяйства
 - Организация автоматизированных рабочих мест (АРМ) на складах материальных ресурсов
 - Управление транспортно-складским хозяйством и пути его совершенствования
 - Методика определения и анализа технико-экономических показателей работы складского хозяйства
 - Использование экономико-математических методов и моделей в управлении транспортно - складским хозяйством
 - Автоматизированная система управления (АСУ) транспортно-складскими операциями
 - Управление транспортно-складскими предприятиями в зарубежных странах
 - Методы управления транспортно-складским предприятием
 - Использование элементов маркетинговой деятельности в транспортно-складском хозяйстве
 - Управление транспортно-складскими предприятиями в зарубежных странах
 - Методы управления транспортно-складским предприятием
 - Управление конфликтами на транспортно- складских предприятиях
 - Использование элементов маркетинговой деятельности в транспортно-складском хозяйстве
 - Организация тарного хозяйства предприятия
 - Производственная мощность складского хозяйства и ее использование
 - Организация перевозок грузов по железной дороге
 - Организация и планирование перевозок грузов автомобильным транспортом
 - Организация централизованной доставки грузов (ЦДГ) потребителям
 - Обеспечение сохранности перевозимых грузов
 - Организация отгрузки товаров за рубеж
 - Тарифы и расчеты за перевозку грузов
 - Условия, техника хранения, передовые методы организации складской переработки и транспортирования:
- а)металлов и металлоизделий;
 - б)химических материалов;
 - в)резинотехнических изделий;
 - г)строительных материалов;
 - д)топлива и смазочных материалов;
 - е)продукции целлюлозно-бумажной и деревообрабатывающей промышленности;
 - ж)электротехнических изделий и кабельной продукции;

з) инструментов и абразивных материалов.

Примечание. Пункты а - з представляют самостоятельные вопросы

- Создание и функционирование национальной сети международных транспортных коридоров в Украине
- Транспортно-складские операции во внешнеэкономических отношениях
- Организация транспортно-распределительной системы Украины (Донецкого региона)
- Реструктуризация и постприватизационные проблемы транспортно-складских предприятий
 - Контроль и управление в транспортно-складских комплексах
 - Роль транспортно-складского хозяйства в кооперативном движении
 - Взаимосвязь элементов производственной инфраструктуры
 - Влияние транспортно-складского хозяйства на экологию
 - Организация товародвижения на предприятиях различных форм собственности
- Проблемы трансформации транспортно-складских систем в условиях переходного периода в Украине
- Современная инновационно - инвестиционная политика в транспортно-складском хозяйстве
 - Транспорт Украины: проблемы становления и развития
 - Организация авиаперевозок грузов
 - Организация грузовых перевозок на морском транспорте.
 - Организация грузовых перевозок на речном транспорте
 - Оптимизация выбора транспортных средств
- Применение принципов логистики и маркетинга в развитии транспортно-складского предприятия
 - Роль кодирования продукции во внедрении информационных технологий автоматизированной идентификации товаров и услуг.

6.5 Завдання для поточного контролю знань студентів заочної форми навчання

Виконати кейсове моделювання порядку приймання продукції з кількості та якості згідно:

1. «ИНСТРУКЦИИ О ПОРЯДКЕ ПРИЕМКИ ПРОДУКЦИИ ПРОИЗВОДСТВЕННО- ТЕХНИЧЕСКОГО НАЗНАЧЕНИЯ И ТОВАРОВ НАРОДНОГО ПОТРЕБЛЕНИЯ ПО КОЛИЧЕСТВУ № П-6»
2. «ИНСТРУКЦИИ О ПОРЯДКЕ ПРИЕМКИ ПРОДУКЦИИ ПРОИЗВОДСТВЕННО-ТЕХНИЧЕСКОГО НАЗНАЧЕНИЯ И ТОВАРОВ НАРОДНОГО ПОТРЕБЛЕНИЯ ПО КАЧЕСТВУ № П-7»

Тренинговые задания

1. Смоделировать последовательность действий по проведению качественной и количественной приемки продукции.
2. Обосновать принятые решения по всем основным компонентам с увязкой деятельности фирмы.
3. Составить сводную таблицу мероприятий по управлению качественной и количественной приемкой продукции.
4. Определить последовательность действий заведующего складом и разработать соответствующие документы по складской работе с поступающими (выбывающими) материальными средствами.